

Pöytäkirja
15.10.2025

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
Siviilioikeus

Edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito (EOAVH) -lainsäädäntötyöryhmän 18. kokous

Aika Keskiviikko 15.10.2025 klo 13-15.20

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Salla Silvola, puheenjohtaja (OM)
Iida Alén, sihteeri (OM)
Kaj Välimäki (VM)
Mari Kaipomäki (OM)
Esa-Pekka Saari (VM)
Hannu Mäkelä (DVV)
Susanna Hulmi (Verohallinto)
Markus Kautto (Verohallinto)
Pontus Baarman (Suomen Asianajajat)
Kati Hannikainen (Veronmaksajain keskusliitto)
Teija Kaarlela, pysyvä asiantuntija (Finanssiala ry)
Pirjo Pihlaja, pysyvä asiantuntija (Kirkkohallitus)
Kari Niemi, pysyvä asiantuntija (Maanmittauslaitos)
Silja Kantonen, pysyvä asiantuntija (OM)

Asialista

1 Kokouksen avaus

Kokous avattiin ajassa 13.02.

2 Pöytäkirjan tarkastaminen ja asialistan hyväksyminen

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin ilman muutoksia. Asialista hyväksyttiin ilman muutoksia.

3

Tiedoksi-asioita

Salla Silvola (OM) kertoi, että pe 17.10. pidetään kokous ministeri Meren ja ministeri Ikosen erityisavustajien sekä OM:n ja VM:n virkamiesten kanssa testamenttirekisteristä. OM:n ja VM:n virkamieskunnan sekä lainsäädäntötyöryhmän näkemys on ollut se, ettei testamenttirekisteriä koskevia selvityksiä edistetä tässä yhteydessä hallituksen esitykseksi asti. Kokouksella saattaa kuitenkin olla vaikutusta työryhmän mietintöön siten, että mietintöön sisältyviä kuvauksia asiasta saatetaan joutua muokkaamaan kokouksen jälkeen.

Kaj Välimäki (VM) kertoi, että ti 7.10. pidettiin yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmän kokous. Ministerityöryhmään vietiin EOAVH-lainsäädäntötyöryhmän mietintöluonnoksen päälinjat, jotka hyväksyttiin ministerityöryhmässä. Lisäksi hyväksyttiin Kirkkohallituksen kanssa yhteistyössä valmistellut kirkkoyhteistyön asiakirjat ja rakenne. Yhteistyöjärjestelystä ja -asiakirjoista on lähetetty lausuntopyyntö evankelis-luterilaiselle kirkolle. Marraskuun kirkolliskokoukselta toivotaan yhteistyöjärjestelylle puoltavaa kantaa, jonka perusteella Kirkkohallitus voisi aloittaa ohjelman edellyttämien kirkkolain muutosten valmistelun.

Kaj Välimäki kertoi lisäksi, että vastaava yhteistyöjärjestely Suomen ortodoksisen kirkon kanssa etenee. Ortodoksinen kirkko on viemässä osakasrekisterin käyttöönoton vuoksi tarvittavan kirkkojärjestyksensä muutosehdotuksen marraskuun 2025 kirkolliskokoukseensa.

4

Lainsäädäntöehdotusten ja säännöskohtaisten perusteluiden viimeistelyä

Kaj Välimäki (VM) esitteli luonnosta kuolinpesän palvelualustasta annettavan lain 4 §:ksi, minkä jälkeen säännösehdotuksesta keskusteltiin. Kari Niemi (MML) nosti vertailukohtana esille MK 9 a luvun mukaisen sääntelyn, erityisesti tietojen täsmäyttämisen ja lokitiedot. Teija Kaarlela (FA) korosti sähköisen allekirjoituksen luotettavuuden merkitystä. Keskustelun perusteella ei tehty muutoksia säädösluonnokseen eikä säännöskohtaisiin perusteluihin. Työryhmä hyväksyi lakiehdotuksen.

Kaj Välimäki (VM) esitteli luonnoksen kuolinpesän osakasrekisteristä annettavan lain 3 §:ksi. Pykälään oli edellisessä kokouksessa sovitusti tehty rekisterinpitäjyyttä koskevia muutoksia, joilla oli liitännäisvaikutuksia myös muihin saman lain pykäliin. Rekisterinpitäjyyttä koskevat muutosehdotukset hyväksyttiin.

Salla Silvola (OM) esitteli samaan lakiluonnokseen tehtyjä muita tarkennuksia ja täsmennyksiä. Hannu Mäkelä (DVV) nosti esille, ettei lain 5 §:n 3 momentin 30 kohta ole yhdenmukainen sen kanssa, mitä ehdotetun perintö- ja lahjaverolain 28 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi. Kaj Välimäki (VM) toi esille, että samassa kohdassa olisi muokattava myös palvelualue-

taa koskevaa viittausta. Kokouksessa muutettiin kuolinpesän osakasrekisterin lakiehdotuksen 5 §:n 3 momentin 30 kohtaa, mikä hyväksyttiin muutosten jälkeen.

Silja Kantonen (OM) esitteli lakiluonnoksen 23 ja 24 §:iin tehtyjä muutoksia. Pykälässä 23 on palattu edellistä kokousta edeltäneeseen muotoiluun, koska jatkokeskusteluissa on tullut esille, etteivät ulosottotiedot ole tässä yhteydessä salassapidettäviä. Pykälän 24 muutokset liittyvät siihen, että osakasrekisterissä on tarpeellista käsitellä pykälässä erikseen mainittuja tietoja, jotta ne voidaan välittää kirkkoille perustietojen täydentämistä varten. Pykäläehdotukset hyväksyttiin. Hannu Mäkelä (DVV) nosti kuitenkin esille, että 24 § ja sen perustelut vaativat vielä työstämistä jatkovalmistelussa. Kantonen (OM) totesi myös, että lakiehdotuksen 18 §:ää ja 25 §:ää on ehkä tarpeellista muokata jatkovalmistelussa, koska pykälämuotoiluista puuttuu tarpeellisuusedellytys.

Kaj Välimäki (VM) esitteli lakiluonnoksen uusia 28–33 §:iä sekä 35 §:ää. Pykäläehdotukset hyväksyttiin.

Kari Niemi (MML) kysyi kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaksi ehdotettavan lain 23 §:n 2 momentin osalta, mahdollistaako lainkohta esimerkiksi kiinteistön ostajan mahdollisuuden tarkastaa kuolinpesän osakspiirin sekä annetaanko tiedot 5.1 §:n mukaisista perustiedoista ja 5.2 §:n lisätiedoista tämän lainkohdan nojalla? Puheenjohtaja vastasi, että pykälän tarkoitus on, että henkilö saa vain pykälässä määritellyt tiedot. Pykälän 3 momentin mukaan, jos hän tarvitsee muita tietoja kuin mainitut, niin muidenkin tietojen saaminen on mahdollista erityisestä perusteesta.

Hannu Mäkelä (DVV) totesi kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaksi ehdotetun lain siirtymäsäännöksen osalta, että siitä puuttuu viittaus kuolleeeksi julistamista koskeviin tilanteisiin. Todettiin, että kuolleeeksi julistaminen tulee lisätä siirtymäsäännökseen jatkovalmistelussa.

Luonnos kuolinpesän osakasrekisteriä koskevaksi laiksi hyväksyttiin sellaisena, kuin se kokouksen kuluessa muokattiin. Puheenjohtaja pyysi työryhmässä edustettuina olevia tahoja tuomaan kokouksessa keskustellut muut huomautukset esiin kirjallisissa lausunnoissaan, jotta niihin voidaan palata jatkovalmistelussa lausuntokierroksen jälkeen.

Esa-Pekka Saari (VM) esitteli verotuksen ja VM:n hallinnonalan liitelakien säädösehdotuksia. Teija Kaarlela (FA) nosti esille, ettei ehdotuksissa ole pykälää tilitietojen vapaaehtoisesta luovuttamisesta. Esa-Pekka Saari (VM) kertoi, ettei tässä vaiheessa ole tulossa tietojen vapaaehtoista luovuttamista koskevaa sääntelyä. Pykälän 28 kohdalla keskusteltiin ilmaisusta ”kuolinpesän yhteyshenkilö tai muu henkilö”. Keskustelujen perusteella ei tehty muutoksia Saaren esittelemiin säädösluonnoksiin.

Salla Silvola (OM) esitteli perintökaareen ja muihin OM:n hallinnonalan liitelakeihin tehtyjä muutoksia. Muutokset hyväksyttiin.

Iida Alén (OM) esitteli kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaksi ehdotetun lain säännöskohtaisia perusteluita. Kari Niemi (MML) nosti esille 14 §:n

säännöskohtaisten perusteluiden täsmentämisen. Niemi totesi, että annettaessa tietoja, jotka muuttavat perustietoja, niiden julkisen luotettavuuden tulisi kuitenkin säilyä siltä osin, kun uudet tiedot eivät ole vaikuttaneet perustietoihin. Perusteluista syntyy ajatus, että jos tietoja muutetaan, niiden julkinen luotettavuus häviää. Niemen mukaan (MML) perusteluita tulisi selkeyttää tältä osin myös siksi, että ne olisivat yhdenmukaisia MML:n vaikutusarvioiden kanssa. MML lausuu aiheesta lausuntokierroksella. Teija Kaarlela (FA) totesi, että heillä on samaa epävarmuutta kuin MML:lla, mutta että he arvioivat vaikutukset tämän johdosta melko pieniksi. Kaarlela (FA) lausui jatkokommenttina käytännön toteutuksen puolelle toiveen, että osakasrekisterissä näkyisi selkeästi, miltä osin tiedoilla on julkinen luotettavuus ja miltä osin ei. Keskustelun perusteella ei tehty muutoksia säännöskohtaisiin perusteluihin.

5 Keskustelu vaikutusarvioinneista ja mietinnön viimeistelystä

Keskusteltiin työryhmän mietintöön sisältyvistä vaikutusarvioinneista ja mietinnön viimeistelystä. Kirkkohallitus kommentoi, että kirkkojen vaikutusarvioihin tulee heiltä täydennyksiä lausuntokierroksella. Teija Kaarlela (FA) nosti esille, että mietinnön nykytilan kuvauksessa sivulla 11 ja myöhemmin sivulla 54 puhutaan siitä, että yksikin osakas voisi irtisanoa vähäisempiä sopimuksia, kuten vakuutus sopimuksen. FA:n jäsenet ovat tästä eri mieltä. Heidän näkemyksensä mukaan vakuutus sopimuksia ei voida rinnastaa sanomalehden tilaukseen. Pontus Baarman (Suomen asianajajat) oli Kaarlelan (FA) kanssa samaa mieltä asiasta. Sovittiin poistettaviksi maininnat vakuutus sopimuksista ja sähkö sopimuksista ja lisättiin maininta puhelinliittymäsopimuksista.

Kaj Välimäki (VM) kertoi, että Lainsäädännön arviointineuvosto on valinnut EOAVH-hankkeen hallituksen esitysluonnoksen arvioitavakseen.

Kaj Välimäki (VM), Esa-Pekka Saari (VM) ja Silja Kantonen (OM) esittelivät olennaisiksi katsomiltaan osin säätämistä järjestysperusteluita, joihin ei tehty kokouksessa muutoksia.

6 Mietinnön hyväksyminen ja mahdolliset eriävät mielipiteet

Mietintö hyväksyttiin kohdassa 4 esitetyin muutoksin. Mietinnöstä ei ole toimitettu eriäviä mielipiteitä.

7 Valmistautuminen ohjausryhmäkäsittelyyn ja lausuntokierrokseen

Salla Silvola (OM) ja Kaj Välimäki (VM) esittelivät valmistautumista ohjausryhmäkäsittelyyn ja lausuntokierrokseen.

Salla Silvola (OM) kertoi mietinnön lähtevän seuraavaksi ohjausryhmälle, joka voi vielä pyytää muutoksia mietintöluonnokseen. Ohjausryhmän on hyväksyttävä mietintö ennen kuin se voidaan virallisesti luovuttaa valtiovainministeriölle. Mietinnön luovutuskirjelmään sovittiin työryhmäkokouksessa tehtäväksi terminologisia tarkennuksia, joilla tarkennettuna luovutuskirjelmä hyväksyttiin.

Kaj Välimäki (VM) kertoi, että kun mietintö on luovutettu, VM aloittaa mahdollisimman nopeasti menettelyn poliittisen hyväksynnän saamiseksi mietinnön lausuntokierrokselle lähettämiseksi. VM informoi lainsäädäntötyöryhmää vielä etukäteen ennen mietinnön lausuntokierrokselle lähettämistä. Lausuntopyyntöön tulee sisältymään ainakin ne tarkennetut kysymykset, joista on sovittu työryhmätyöskentelyn aikana.

8 Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous ajassa 15.18.

Liitteet	1	Edellisen kokouksen pöytäkirja
	2	Mietintöluonnos
	3	Luovutuskirjelmäluonnos